

Salih Amel Ve İman

Gönderen Kadir Hatipoglu - Mayıs 18 2013 07:53:47

yer hazırlamış olurlar” (Rum, 30/44).
Ayrıca Kehf suresinin 110. ayetinde Allah’ın şirk koşmadan iman etmek, salih bir amel olarak ifade edilmektedir. Kur’anda iman ile salih ameller arasında o kadar kuvvetli bir bağ kurulmuştur ki, imanın zikredildiği yerde peşinden hemen salih amel gelmektedir. Gönül genin simayı takip ettiği gibi salih amel de Kur’anda imanı takip etmiş, adeta salih amel kalpteki imanın dışa yansımıası olmuştur. İman-amel ilişkisi konusunda itikad’ı; mezhepler farklı kananatlere sahip olmuşlardır. Ehl-i sünnet bilginlerine göre amel, imandan bir cümləz sayılmamamıştır. Ancak iman soyut bir inançtan ibaret de kabul edilmemiştir. Ehl-i sünnet bilgilerine göre amel, imanın aslı için şart değilse de kemali içindən bir şart olarak görülmeli; imanın salih amellerle beslenmesinin gereği vurgulanmıştır.[\[5\]](#) Ehl-i sünnet alimlerince, imanın esaslarını kalpten benimsemiş fakat tembellik, gaflet gibi eşitlik sebeplerle Yahuva’ce Allah’ın buyruklarını yerine getirmeyen veya yasaklarını istemeyerek işlediği halı helal saymadığı mədədet’indən; emin sayılmış ve İslam dairesinin dışında görülməmiş ve imam olmayacağını ileri sürməmişlerdir. Ancak bu isabetli değildir. Kur'an-ı Kerim’de; [\[6\]](#) Tahrim Suresi 8. ayette aynen İkca gönürlüğe leceği zamanla; Yahuva’ce Allah, “İman edenler ve salih amel işleyenler...” diye başlayan pek çok ayetin yanısıra “imanın salih amellerle beslenmesinin gereği vurgulanmıştır.[\[7\]](#) &nb; Amelin imandan bir cümləz olmadığını ifade eder. Kur'an-ı Kerimde iman edenler ile salih amel işleyenler ayrı ayrı zikredilmektedir. Eğer iman ile amel aynı şey veya amel imanın bir parçası olsaydı, iman ile amel ayrı ayrı zikredilmezdi.[\[7\]](#) &nb; Amelin Kabulu İçindən iman gereklidir. Bir amelin salih olabilmesi içindən ameli işleyen kimsenin emin olması, şirk ve gönüllüsteri uzak durması, ameli iyi bir niyet ve ihsanla yapması ve amelin İslam’ın prensipleriyle içindən anlaşmaması gereklidir. İnanmayan bir insanın yaptığı gülz, faydalı, işler İdolu; salih amel’de kapsamında değerlendirilemez. Çnkümüller amelin sıhhati içindən imanın gerekliliğini Yahuva’ce Kitabımız Kur’anda şunu söyle ifade etmektedir: #1608;#1614;#1605;#1614;#1606;#1618; #1610;#1614;#1603;#1618;#1601;#1615;#1585;#1618;

بِالْإِيمَانِ فَقَدْ
حَبِطَ
عَمَلُهُ “Kim iman
(esasalarını)inkar ederse o kimsenin ameli boşা gider” (Maide,5/5) Yüce Allah inkar
edenlerin amellerini fırtınalı bir günnde rüzgarın şiddetle savurduğu küle ve seraba
benzetmektedir. Mümin olmayanlar, kıyamet gününnde yaptıkları
amelerdennbsp; hiçbir şey elde edemeyeceklerdir:
مَثَلُ
الَّذِينَ
كَفَرُوا
بِرَبِّهِمْ
أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ
اشْتَدَّتْ
بِهِ
الرِّيحُ فِي
يَوْمٍ
عَاصِفٍ لَا
يَقْدِرُونَ
مِمَّا
كَسَبُوا
عَلَى شَيْءٍ
ذَلِكَ هُوَ
الضَّلَالُ
الْبَعِيدُ
“Rablerini inkar edenlerin durumu şudur: Onların işleri, fırtınalı bir günnde
rüzgarın şiddetle savurduğu küle benzer. (Dünyada) kazandıkları hiçbir
şeyin (ahirette) yararını görmezler. İşte bu derin sapıklıktır.”(İbrahim 14/18) Ayet,
açıkca iman olmadannbsp; yapılan iyi işlerin kabul olmayaçağını kesin olarak ifade
etmektedir. Ancak salih amelleri eksik olsa bile kişi mümin olabilir. Salih Amel İmanı
Besler Yüce Allah insanı boş yere yaratmadığı gibi başıboş da bırakmamıştır. Onu bir
takım ibadetlerle yükümlü kılmıştır. Hayatı ve ölümü bir sınav
olarak yaratmıştır. İnsanın bu sınavda başarılı olabilmesi iman ile birlikte salih ameller
işlemisine bağlıdır. İmanın korunması ve kalpte kökleşmesi için amel gereklidir.
Çünkü düşünce alanından eylem ve hareket alanına
çıkamamış olan iman, meyvesiz bir ağaca benzer. Kalpte mevcut olan iman ışığının
hiç sönmeden parlaması, giderek gücünü artırması salih amellerle
mümkün olur. Salih ameller, samimi imanın bir göstergesidir. Salih
ameller, imanımızın güçenmesini ve ahlâken olgunlaşmamızı sağlar. İbadetler
ile beslenen iman ağacının meyvesi güzel ahlâktır. İbadete devam eden kimsenin
kalbinde iman nuru parlar, Allah korkusu ve sorumluluk duygusu gelişir. İbadetlerin hakikî
yararı, var olan imanı koruması ve geliştirmesidir. Bir takım kimselerin "önemli olan kalp
temizliğidir, ibadetler önemli değildir" demek İslâmî bir yaklaşım değildir.
Mümin böyle bir düşünçeye sahip olamaz. Allah'a gönülden
iman eden ve O'nu seven her mümin, O'nun tüm emirlerini zevkle ve kayıtsız şartsız
yerine getirir. Salih amelleri işlemek, kişinin kalbindeki Allah sevgisinin
büyüklüğüne bağlıdır. Çünkü bir insan Allah'ı ne kadar

يُفْتَنُونَ
وَلَقَدْ
فَتَنَّا
الَّذِينَ
مِنْ
قَبْلِهِمْ
فَلَيَعْلَم&#16
14;نَّ اللَّهُ
الَّذِينَ
صَدَقُوا
وَلَيَعْلَم&#16
14;نَّ
الْكَاذِبِي&#16
06; أَمْ حَسِبَ
الَّذِينَ
يَعْمَلُونَ
السَّيِّئَا&#15
78;ِ أَنْ
يَسْبِقُونَ&#15
75; سَاءَ مَا
يَحْكُمُونَ
مَنْ كَانَ
يَرْجُو
لِقَاءَ
اللَّهِ
فَإِنَّ
أَجَلَ
اللَّهِ
لَآتٍ وَهُوَ
السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ
وَمَنْ
جَاهَدَ
فَإِنَّمَا
يُجَاهِدُ
لِنَفْسِهِ
إِنَّ
اللَّهَ
لَغَنِيٌّ
عَنْ
الْعَالَمِي&#16
06;َ
وَالَّذِينَ
آمَنُوا
وَعَمِلُوا
الصَّالِحَا&#15
78;ِ
لَنُكَفِّرَ&#16

06;#1617;#1614; #1593;#1614;#1606;#1618;#1607;#1615;#1605;#1618;
#1587;#1614;#1610;#1617;#1616;#1574;#1614;#1575;#1578;#1616;#1607;#16
16;#1605;#1618;
#1608;#1614;#1604;#1614;#1606;#1614;#1580;#1618;#1586;#1616;#1610;#16
14;#1606;#1617;#1614;#1607;#1615;#1605;#1618;
#1571;#1614;#1581;#1618;#1587;#1614;#1606;#1614;
#1575;#1604;#1617;#1614;#1584;#1616;#1610;
#1603;#1614;#1575;#1606;#1615;#1608;#1575;
#1610;#1614;#1593;#1618;#1605;#1614;#1604;#1615;#1608;#1606;#1614;
   “İnsanlar, imtihandan geçirilmenden, sadece "iman ettik" demeleriyle
bırakılıvereceklerini mi sandılar? Andolsun ki, biz onlardan öncekileri de imtihandan
geçirmi̇zdir. Elbette Allah, doğruları ortaya çıkaracak, yalancıları da mutlaka ortaya
koyacaktır. Yoksa kötülükleri yapanlar bizden kaçabileceklerini mi
sandılar? Ne kadar kötü (ve yanlış) hüküm veriyorlar! Her kim Allah'a
kavuşmayı umuyorsa bilsin ki, Allah'ın tayin ettiği o vakit elbette gelecektir. O her şeyi işten ve
bilendir. Cihad eden ancak kendisi için cihad etmiş olur. üphesiz Allah,
âlemlerden müstağnidir. İman edip iyi işler yapanların kötülüklerini
elbette örteriz ve onlara, yaptıklarının daha güzeli ile karşılık veririz.”
(Ankebut,29/1-7)   Yüce Allah'ın cennette yüksek derecelere
nail olmayı imanla beraber salih amele bağılmış ve bu konuda şöyle
buyurmuştur: #1608;#1614;#1605;#1614;#1606;#1618;
#1610;#1614;#1571;#1618;#1578;#1616;#1607;#1616;
#1605;#1615;#1572;#1618;#1605;#1616;#1606;#1611;#1575;
#1602;#1614;#1583;#1618; #1593;#1614;#1605;#1616;#1604;#1614;
#1575;#1604;#1589;#1617;#1614;#1575;#1604;#1616;#1581;#1614;#1575;#15
78;#1616;
#1601;#1614;#1571;#1615;#1608;#1618;#1604;#1614;#1574;#1616;#1603;#16
14; #1604;#1614;#1607;#1615;#1605;#1618;
#1575;#1604;#1583;#1617;#1614;#1585;#1614;#1580;#1614;#1575;#1578;#16
15; #1575;#1604;#1618;#1593;#1615;#1604;#1614;#1575;
              “Kim de
O’na salih ameller işlemiş bir mümin olarak gelirse, işte onlar için
yüksek dereceler vardır.” (Ta-ha, 20/75)
               Yine aynı
şekilde: #1614;#1576;#1588;#1585;#1614;
#1575;#1604;#1617;#1614;#1584;#1616;#1610;#1606;#1614;
#1570;#1605;#1614;#1606;#1615;#1608;#1575;
#1608;#1614;#1593;#1614;#1605;#1616;#1604;#1615;#1608;#1575;
#1575;#1604;#1589;#1617;#1614;#1575;#1604;#1616;#1581;#1614;#1575;#15
78;#1616; #1571;#1614;#1606;#1617;#1614;
#1604;#1614;#1607;#1615;#1605;#1618;
#1580;#1614;#1606;#1617;#1614;#1575;#1578;#1613;
#1578;#1614;#1580;#1618;#1585;#1616;#1610; #1605;#1616;#1606;#1618;
#1578;#1614;#1581;#1618;#1578;#1616;#1607;#1614;#1575;
#1575;#1604;#1618;#1571;#1614;#1606;#1618;#1607;#1614;#1575;#1585;#16
15; #1608; “İnanan ve salih amemelleri işleyenleri, altlarından nehirler akan
cennetlerle müjdele...” (Bakara, 20/25) buyurarak müjde yalnızca

فِى
 الْكُفْرِ
 كَمَا
 يَكْرَهُ
 أَنْ
 يُقْذَفَ فِى
 النَّارِ »
 &nbsnbsp;&nbsnbsp;&nbsnbsp; "Üç haslet vardır; bunlar kimde bulunursa o, imanın tadını tadar: Allah ve Resulünü, Allah ve Resülünden başka her şeyden fazla sevmek, Sevdiğin! Allah için sevmek, Allah kendisini küfürden kurtardıktan sonra, tekrar küfre dönmeyi ateşe atılmak gibi çirkin ve tehlikeli görmek, asla istememek."&nbsnbsp; [9] Bir başka hadislerinde Peygamberimiz (a.s.), iman ve hayat ilişkisine şöyile dikkatlerimizi&nbsnbsp; çekmektedir:
 الإِيمَانُ
 بِضْعٌ
 وَسَبْعُونَ
 أَوْ بِضْعٌ
 وَسِتُّونَ
 شُعْبَةً
 فَأَفْضَلُهَ
 ا قَوْلُ لاَ
 إِلاَّ
 اللَّهُ
 وَأَدْنَاهَا إِمَاطَةُ
 الأَذَى عَنِ
 الطَّرِيقِ
 وَالْحَيَاءُ شُعْبَةٌ
 مِنَ
 الإِيمَان "İman yetmiş (veya altmış) küsur şu'be (haslet)dir. En yükseği, "Allah'tan başka ilah yoktur" demek; en aşağısı ise, yoldan, eziyet veren şeyleri gidermektir. Utanmak da imanın bir şubesi(birim)dir." [10]
 ِ İman;&nbsnbsp; kökü kalpte; dalları ise, insan davranışları olarak dışında yanı hayatta olan bir tevhid ağacıdır. Peygamber Efendimiz hadis-i şerifte; kalpteki tevhid inancının sözü ifadesi demek olan "Allah'tan başka ilah yoktur" ikrarının, iman tezahürlerinin en yükseği ve en üstünü olduğunu, yine aynı imanın, yerine getirilmesi en kolay, belki bir anlamda faydası en az olan tezâhürünün de yoldan, eziyet veren şeyleri gidermek olduğunu beyân etmektedir. Biri tamamen manevî ve kalbî bir kabûlün ifadesi; öteki, yoldan mesela bir taşı kenara atmak gibi tamamen maddî ve fevkalade kolay bir hareket... Ancak her ikisi de aynı iman gövdesinin dalları... Hatta utanma duygusunun bile imanın bir şubesi olduğunu hadisten ögrenmekteyiz. O halde bütün bunların ve iman ile ilgili diğer hadis-i şeriflerin topluca ortaya koyduğu gerçek ve verdiği mesaj; İslâm'da iman ile şu ya da bu şekilde ilgisi bulunmayan hiç bir davranış yoktur.
 &nbsnbsp;&nbsnbsp;&nbsnbsp;&nbsnbsp;&nbsnbsp;&nbsnbsp;&nbsnbsp;&nbsnbsp;&nbsnbsp;&nbsnbsp; Sevgili
Peygamberimiz salih amellerin bizimle birlikte ölüm ötesine de gideceğini,

kabirden içeri yalnız iman ile birlikte salih amellerimizin gireceğini şöyle vurgulamaktadır: «

يَتْبَعُ
الْمَيِّتَ
ثَلاَثَةٌ ،
فَيَرْجِعُ
اثْنَانِ
وَيَبْقَى
مَعَهُ
وَاحِدٌ ،
يَتْبَعُهُ
أَهْلُهُ
وَمَالُهُ
وَعَمَلُهُ ،
فَيَرْجِعُ
أَهْلُهُ
وَمَالُهُ ،
وَيَبْقَى
عَمَلُهُ »
 “Ölüyü kabre kadar üç şey takip eder; ikisi geri döner ve biri onunla daima beraber olur. Ailesi, malı ve ameli onu kabre kadar takip eder, ailesi ve malı geri döner, geriye yalnızca onunla birlikte ameli kalır”[11]
    Bir başka hadiste ölümden sonra hayatı iken yaptığımız bir kısım salih amellerden dolayı elde edilen sevabların devam edeceğini şöyle ifade etmektedir: « إِنَّ
مِمَّا
يَلْحَقُ
الْمُؤْمِنَ
مِنْ
عَمَلِهِ
وَحَسَنَاتِهِ
بَبَعْدَ
مَوْتِهِ
عِلْمًا
عَلَّمَهُ
وَنَشَرَهُ
وَوَلَدًا
صَالِحًا
تَرَكَهُ
وَمُصْحَفًا
وَرَّثَهُ
أَوْ
مَسْجِدًا
بَنَاهُ أَوْ
بَيْتًا
لاِبْنِ
السَّبِفلِ
بَنَاهُ أَوْ

نَهْرًا
أَجْرَاهُ
أَوْ
صَدَقَةً
أَخْرَجَهَا
مِنْ مَالِه&#1616
فِى
صِحَّتِهِ
وَحَيَاتِهِ
يَلْحَقُهُ
مِنْ بَعْدِ
مَوْتِهِ

     "M'ümîn kişiye, hayatı iken yaptığı amel ve iyiliklerden, öldükten sonra ulaşanlar, öğretip neşrettiği bir ilim, geride bıraktığı salih bir evlad, miras bıraktığı bir mushaf (kitap), inşa ettiği bir mescid, yolcular için yaptırdığı bir bina, akıttığı bir su, hayatı ve sağlığı iken verdiği bir sadakadır. Ölümünden sonra kişiye işte bunlar ulaşır."[\[12\]](#) Müslüman toplumun örnek nesli ashab-ı kiram'ın da en büyük meziyetlerinin başında, imanlarının gereğini derhal yerine getirmeleri gelmektedir. Nitekim sahabenin kendi haklarından da feragat ederek diğer mümin kardeşlerini kendilerinden daha üstün tutmalarının altında kamil bir iman olduğu, aç, uykusuz ve yorgun kısacası fiziksel açidan en zor durumda olduklarıında bile hiçbir zorlanma hissetmeden ellerindeki imkanı diğer mümin kardeşlerine aktarıp kendi ihtiyaçlarıçlarını ikinci plana ittikleri Kur'an'da şöyle ifade edilmektedir:

وَالَّذِينَ
تَبَوَّءُوا
الدَّارَ
وَالْإِيمَا&#16
06;َ مِنْ
قَبْلِهِمْ
يُحِبُّونَ
مَنْ هَاجَرَ
إِلَيْهِمْ
وَلَا
يَجِدُونَ
فِي
صُدُورِهِمْ
حَاجَةً
مِمَّا
أُوتُوا
وَيُؤْثِرُو&#16
06;َ عَلَى
أَنْفُسِهِم&#16
18; وَلَوْ كَانَ
بِهِمْ
خَصَاصَةٌ
وَمَنْ يُوقَ
شُحَّ

نَفْسِهِ
فَأُوْلَئِكَ هُمْ
الْمُفْلِحُوَِ “Kendilerinden önce o yurdu (Medine'yi) hazırlayıp imanı
(gönüllerine) yerleştirenler ise, hicret edenleri severler ve onlara verilen şeylerden
dolayı da içlerinde bir ihtiyaçç (arzusu) duymazlar. Kendilerinde bir açıklı
(ihtiyaç) olsa bile (kardeşlerini) öz nefislerine tercih ederler. Kim nefsinin 'cimri ve
bencil tutkularından' korunmuşsa, işte onlar, felah (kurtuluş) bulanlardır.” (Haşr,
59/9) Salih Amel - Niyet İlişkisi   Bir ameli salih kılan şey,
yalnızca onun sonucu değildir, onun arkasındaki "niyet"tir. Bu nedenle, bir amelin salih olması,
imanın bitişik olup şirk ve riyadan uzak, iyi bir niyet ve ihlasl yapılması, amelin İslam’a
uygun olması, sırıf Allah rızası gözetierek yapılmış olması gereklidir.[\[13\]](#) İbadet, sadece namaz
ve Allah'ı zikretmekten ibaret değildir. Rabbin rızasını talep, emrinin yerine getirmek için
yapılan her sâlih amel bir ibadettir. Bir mümin, Allah'ın bütün emir ve
yasaklarına uymakla ibadet etmiş olur. Hatta, yeme, içme ve yürüme gibi mubah
olan ameller, bedenen sağlıklı olmak amacıyla yapıldığı zaman ibadet olur.Bütün
işler bu şekilde hâlis bir niyetle yapıldığında ibadet kapsamına girerek sevaba
vesile olur. Bu temele dayanarak İslam âlimleri, "iyi niyet, âdetleri ibadete çevirir"
demİŞlerdir. Eğer salih amel tanımına uygun olan işler, Allah rızasından uzaklaşırsa, o zaman salih
amel olma özelliklerini yitirirler. Allah’ın rızasına uygun olmayan her türlü
inanç, söz, fiil ve davranışlara da amel-i gayrı salih denir. Bu itibarla,
salih amelleri işlerken niyetlerin düzgün olması gereklidir. İbadetler, yalnız
Allah’a yapılır, Allah’tan başkasına ibadet yapılmayacağı gibi, Allah rızası dışında
başka bir amaçla da ibadet yapılmaz. Allah’a yapılan ibadete, başkasını ortak
etmek, ibadetle dünyevî bir çikar sağlamak veya toplum nezdinde
itibar kazanmak gibi; ibadetin ruhuna aykırı niyet ve amaçlارla ibadet etmek,
büyük günah kabul edilmiştir. Bu şekilde yapılan ibadetleri Yüce Allah kabul
etmeyeceği gibi değer de vermeyecektir. Allah’ın bir kulundan razı olması, o kul için
dünya ve âhirette en büyük bahtiyarlık ve en büyük nimettir.
Allah’ın rızasını aramak, müminin özelliği ve Allah’ın rızasını
kazanacak söz, fiil ve davranışlar sergilemeye çalışmak da en başta gelen
görevi ve amacı olmalıdır (Fetih, 48/29). Kur’an’da; müminler, yaptıkları
salih amellerde Allah’ın rızasına uymakla, kâfirler ise Allah’ın gazabına
dönmekle nitelenmiştir: أَفَمَنْ
اتَّبَعَ
رِضْوَانَ
اللَّهِ
كَمَنْ بَاءَ
بِسَخَطٍ
مِنْ اللَّهِ
وَمَأْوَاهُ
جَهَنَّمُ
وَبِئْسَ
الْمَصِيرُ “
Hiç Allah’ın rızasına uyan (mümin) kimse, Allah’ın gazabına uğrayan ve
yeri cehennem olan (kâfi) kimse gibi olur mu?” (Al-i İmrان, 3/162). SONUÇ
İmanın gereği olarak yapılan, Kur'ân ve Sünnete, Allah ve Peygamberin rızasına uygun

olan ve bilinçli olarak yapılan her amel salih ameldir. İslamin bütün emirlerine uymak ve bütün yasaklarından kaçlnmak salih amel kapsamına girer İman edip salih ameller işleyen kimseye "sâlih" denir.

والذين امنوا
و عملوا
الصالحات
لندخلنهم في
الصالحين "İman eden ve salih ameller işleyen kimseleri kimseleri elbette salihler arasında dahil edeceğiz" (29/9). Bir insanın salih insan olabilmesi için Allah ve peygambere itaat emesi gerekir.[\[14\]](#) Salih ameller; kalbimizdeki iman ve iyi bir niyetle yapılırsa Yüce Rabbimizin katına ulaşır ve bizim ömrümüzün nihai hedefi olan hiçbir gözün görmediği, hiçbir kulağın işitmeyeceği, akla hayale gelmeyecek güzelliğteki cennete girmemize ve oradaki derecelerimizinnbsp; yükselmesine vesile olur. Gün gelecek ruhumuz kabzedilecek, bizlere emanet olarak bahsedilen ömür nimeti sona erecek, her nefis ölümü tadacak ve toprağın kara bağına girecektir. Bedenlerimiz çürüyecektir, ancak imanımız ve salih amellerimiznbsp; ebediyyen baki kalacaktır. Hatta bazı yaptığımız salih amellerimizin sevabı haşra dek süreceptir. Ahiret yolculuğumuzun geçer akçesi manevi ağızımız olacak olan imannbsp; ve salih amellerimizdir. Kur'an-ı Kerîm’de Süleyman (a)’ın salih amel işlemede Yüce Alah’tan yardım istemesi bize örnek olarak sunulmaktadır. Bizler de bu duayı her zaman yapmaya gayret edelim.

وَقَالَ
رَبِّ
أَوْزِعْنِي
أَنْ
أَشْكُرَ
نِعْمَتَكَ
الَّتِي
أَنْعَمْتَ
عَلَيَّ
وَعَلَى
وَالِدَيَّ
وَأَنْ
أَعْمَلَ
صَالِحًا
تَرْضَاهُ
وَأَدْخِلْنِي
بِرَحْمَتِكَ
فِي
عِبَادِكَ
الصَّالِحِينَ “Rabb’im! Bana ve ana-babama lütfettiğin nimete şükretmemi ve senin razı olduğun salih ameller işlememi bana nasip eyle ve beni rahmetinle salih kullarının arasına dahil et” (Neml, 27/19).

[\[1\]](#) Bu bölüm Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı Abdurrahman AKBAS tarafından hazırlanmıştır. [\[2\]](#) Razi, Fahruddîn, et-Tefsiru’l Kebir, XIV,34. Tahran,

tarihsiz. Ayrıca bkz. Ömer Dumlu, Kur’an’da Salah Meselesi, s. 44 vd. Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara 1992. [3] Geniş bilgi için bkz. İsmail Karagöz, "Kur’an’da Salih Amel Kavramı, Salih ve Muslih İnsanların Özellikleri” Diyanet İlmi Dergi, s.60. XXXII, I/2. Ankara, 1997 [4] İsmail Karagöz, Kur'an'a Göre İnsana Verilen Görev ve Değer, s. 218. Çelik Yay. İst. 1996. bk. Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili, III, 1740. Eser neşriyat, İstanbul,1971. [5] bk. İsmail Karagöz, agm., s.66. [6] Bakara 2/277; Yunus 10/9; Hüd 11/23. [7] Şerafettin Gölcük, Süleyman Toprak, Kelam, s.131. Konya, 2001, [8] Buhari, İman, 18 No: 26. I,.12 . [9] Buharî, İman, 9, No: 16. I, 9-10. [10] Müslim, İman, 12 No: 58 I, 63. [11] Buhari, Rikak, 42, III, 193. [12] İbn Mace, Mukaddime, 20, I, 22. [13] bk. İsmail Karagöz, agm., s. 64-65. [14] Nisa, 4/69.

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)